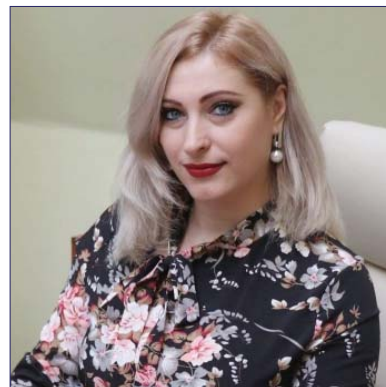

BIBLIOTECILE PUBLICE DIN RAIONUL HÂNCEȘTI ÎN SPRIJINUL IMPLEMENTĂRII OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ

Tatiana DARII,
Biblioteca Publică Raională „ÎPS
Antonie Plămădeală”, Hâncești

Rezumat: Articolul reliefează necesitatea implicării personalului din biblioteci în realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă 2030. Autorul menționează importanța capacitării bibliotecarilor, exemplificând prin activitatea Centrului Bibliotecar Teritorial – Biblioteca Publică Raională „ÎPS Antonie Plămădeală” Hâncești. Sunt indicate servicii oferite în sprijinul realizării Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă 2023, cu accent pe impactul acestora.

Cuvinte cheie: Biblioteca Publică Raională „ÎPS Antonie Plămădeală” Hâncești, Agenda ONU 2030, servicii de bibliotecă.

Abstract: This article highlights importance of involving the library staff to the achievement of the Sustainable Development Goals 2030. The author points up the necessity of librarians' education, giving examples from activity of the Territorial Library Economic Center - "ÎPS Antonie Plămădeală" District Public Library, Hâncești; mentions some services offered in support of the achievement of the Sustainable Development Goals 2023, with an emphasis on their impact.

Keywords: "ÎPS Antonie Plămădeală" District Public Library from Hâncești, UN Agenda 2030, library services.

Bibliotecile publice din raionul Hâncești sunt un spațiu deschis tuturor celor care au nevoie de acces la informație, de lectură și documentare, un loc destinat dezbaterilor, întâlnirilor de lucru pe diverse teme, networkingului, schimbului de idei; un spațiu unde începe schimbarea și dezvoltarea unei comunități, un partener constant al actului educațional, dar și un actor instituțional important al conservării și valorificării patrimoniului cultural local și național [1-3].

Cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă din Agenda de Dezvoltare Durabilă-2030 sunt în centrul atenției comunității bibliotecare din raionul Hâncești [7]. Contribuind la implementarea acestora, comunitatea bibliotecarilor va putea demonstra că bibliotecile sunt parteneri eficienți, oferind

comunității servicii și produse de rigoare.

Una din inițiativele-cheie ale Bibliotecii Publice Raionale „ÎPS Antonie Plămădeală” din Hâncești și ale celor din teritoriu este dezvoltarea serviciilor bazate pe Obiectivele de Dezvoltare Durabilă 2030 în raport cu necesitățile comunităților servite [4]. În acest context, o atenție deosebită a fost acordată dezvoltării competențelor bibliotecarilor din rețea, alimentând și sensibilizând personalul bibliotecilor privind aplicarea ODD-urilor la nivel local. Serviciile prestate de bibliotecile publice din raionul Hâncești, care sunt orientate pe implementarea Agendei ONU 2030, având ca ținte Obiectivele de Dezvoltare Durabilă 2030 (ODD 2030), reprezintă, în mare parte, servicii de dezvoltare a competențelor în diverse domenii cu ajutorul mijloacelor

electronice. Dat fiind faptul că ODD 2030 se regăsesc ca puncte de reper în strategiile de dezvoltare a Republicii Moldova, inclusiv în Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, extinderea de către biblioteci a serviciilor orientate pentru implementarea ODD 2030 aduce plus-valoare comunităților.

Centrul biblioteconomic teritorial Hâncești oferă asistență informațională celor 54 de biblioteci din raion, incluzând ateliere, sesiuni, alte activități educaționale cu scopul dezvoltării capacităților bibliotecarilor în crearea serviciilor de bibliotecă, orientate pentru realizarea ODD 2030 [7]. Printre acestea se includ și orele publice „Informarea utilizatorilor de bibliotecă despre ODD-uri”. Fiecare bibliotecă se străduie să asigure ca toată comunitatea să cunoască informația despre ODD-uri și despre modul în care acestea se aplică la nivel național și local. În acest scop bibliotecarii au fost asistați să cunoască modalitate de promovare a materialelor promoționale și a documentelor importante referitoare la Agenda ONU. În fond, bibliotecarii pot ajuta și au ajutat comunitățile, fiecare bibliotecar având un rol în acest context: acela de a se asigura că toți cei care vizitează bibliotecile să cunoască aceste obiective.

La seminarul raional cu genericul „Anul consolidării relațiilor de bibliotecă și comunitate: premise pentru dezvoltare și rezistență în timp” bibliotecarii au fost informați cum pot contribui la progresul comunității prin intermediul Agendei ONU 2030 de Dezvoltare Sustenabilă, (formator Tatiana Darii). Utilizatorii bibliotecilor, indiferent de vârstă și ocupație, trebuie să înțeleagă și să discute probleme cu referire la agricultură, sănătate, educație socială, probleme de mediu, schimbări climatice etc.

În cadrul Zilei Mondiale a Apei cu genericul „Apa, cărașul naturii”, Biblioteca pentru copii din Hâncești a organizat lecția publică „Apa – izvorul vieții și sănătății”. Tematica expozițiilor organizate a fost diversă, punând în valoare documente și resurse informaționale la temă. Atenția publicului a fost centrată asupra importanței

Obiectivului de Dezvoltare Durabilă nr. 6, care specifică că toți oamenii să beneficieze de apă bună și curată.

La Concursul Național organizat în cadrul Programului Național LecturaCentral, ediția a 5-a, anul 2022, Biblioteca Publică Raională „ÎPS Antonie Plămădeală” din Hâncești a participat cu proiectul „Sănătatea pentru toți”, care se încadrează în Obiectivul de Dezvoltare Durabilă nr. 3 „Sănătate și bunăstare”. Serviciul a avut drept motto: „Omul sănătos le vrea pe toate, dar când se îmbolnăvește dorește numai sănătate”. Proiectul a fost desemnat cu Testimoniul de Laureat în cadrul Concursului „Cel mai reușit serviciu de implicare a bibliotecilor în promovarea ODD 2030”. În acest concurs, a fost apreciată și Biblioteca pentru Copii „ÎPS Antonie Plămădeală” cu o Diplomă de mențiune pentru serviciul de bibliotecă „În drum spre casă”. Prin acest serviciu copii sunt capabili de a minimiza expunerea la diferite situații. Serviciul se încadrează în ODD nr. 4 „Educație de calitate”. Datorită acestui serviciu, biblioteca a devenit un spațiu sigur de prevenire a abuzului față de copii, grație implementării în parteneriat cu Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de copii (CNPAC).

Accesul la informații, în special, prin intermediul bibliotecilor, contribuie la promovarea unor societăți mai incluzive din punct de vedere social și economic. De aceea inițierea serviciilor de dezvoltare a competențelor sunt niște oportunități de a facilita informații în sprijinul comunității. Toate serviciile implementate în bibliotecile raionului funcționează în conformitate cu obiectivele Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă și anume: sănătate și bunăstare, educație de calitate, egalitate de gen, acțiunea asupra climei, pace, justiție și instituții puternice.

Cea mai mare acoperire raională are serviciul social educațional „În drum spre casă” (Obiectivul nr. 4 „Educație de calitate”), implementat în 37 de biblioteci. Serviciul dezvoltă copiilor abilități individuale și sociale pentru a minimiza expunerea la diferite situații de risc.

ODD nr. 1 „Fără sărăcie”

Bibliotecile susțin acest obiectiv prin furnizarea: accesului publicului la informații și resurse care oferă oamenilor oportunități de a-și îmbunătăți viața; instruirilor orientate pentru dezvoltarea competențelor de angajare în câmpul muncii; informațiilor pentru a sprijini procesul de luare a deciziilor de către guvernare, societatea civilă și economică prin combaterea sărăciei. În acest obiectiv se încadrează și serviciul de eGuvernare „Ajutor la Contor”, în prestarea căruia au fost implicate toate bibliotecile din raionul Hâncești. Programul „Ajutor la contor” a fost lansat în octombrie 2022, pentru a diminua impactul creșterii tarifelor la resursele energetice. 43 de biblioteci din rețeaua Hâncești au oferit acest serviciu, care se înscrie în ODD nr. 1 „Fără sărăcie”. Drept impact, 6.320 de persoane au beneficiat de asistență în vederea îndeplinirii cererii pentru înregistrarea pe platforma compensatii.gov.md.

ODD nr. 3 „Sănătate și stare de bine”

Bibliotecile susțin acest obiectiv prin dezvoltarea unei culturi medicale generale, oferind competențe pentru a duce un mod de viață sănătos; acces la documente și informații despre sănătate; servicii de dezvoltare a competențelor. Drept exemple: serviciul de dezvoltare a competențelor „Sănătatea pentru toți”, lecții informative cu temele „Plantele medicinale – miracolul sănătății”, „Împreună luptăm împotriva cancerului de col uterin”, „Sănătatea mentală – tehnica de relaxare stop încordare emoțională”, „Depresia și anxietatea: diferențe, factori declanșatori și măsuri eficiente de tratare” ș.a. În cadrul acestor servicii inovative 34 de biblioteci au organizat 78 de activități cu participarea a 793 de persoane, care au beneficiat de informații utile pentru îmbunătățirea calității sănătății. Prin intermediul acestor servicii, au fost încheiate 3 acorduri de parteneriate cu Centrul de Sănătate Publică, Centrul Prietenos Tinerilor și Centrul de Sănătate Hâncești.

Obiectivul nr. 4 „Educație de calitate”

Bibliotecile susțin acest obiectiv prin furnizarea serviciilor: Studierea limbii engleze, Educația Mediatică, Code Lab; „În drum spre casă”; Calculatorul pentru toți/ Activități culturale, „Peripețiile lui Tablețel-Ghidușel”, „Literația pentru familie”, „Ora poveștilor în format modern”, „Jucărioteca”, „Ora să Știm”, „Fantezie, Pasiune, Creativitate” ș.a. Acest obiectiv vizează o colaborare strânsă cu instituțiile educaționale din teritoriu, ceea ce generează activități cu implicarea copiilor și tinerilor. Astfel, numărul activităților s-a ridicat la 495, cu participarea a circa 6.000 de utilizatori.

ODD nr. 11 „Orașe și comunități durabile”

Bibliotecile susțin acest obiectiv prin furnizarea: accesului la instituții de încredere dedicate promovării incluziunii culturale și înțelegerii, posibilității de documentare și de conservare a patrimoniului cultural pentru generațiile viitoare. Activități organizate: lecții informative: „Orașe și comunități durabile”, serviciul „Muzeele – vestigii ale istoriei”, „Cum să ne cunoaștem localitatea prin QR Code” ș.a. Bibliotecile au urmărit dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea copiilor și tinerilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru patrimoniul local. În susținerea acestui obiectiv, 16 biblioteci au organizat 175 de activități cu implicarea a 1.782 de persoane.

ODD nr. 13 „Acțiunea asupra climei”

Bibliotecile susțin acest obiectiv prin furnizarea sistemului durabil de partajare și distribuire a materialelor care orientează pentru reducerea deșeurilor. În acest sens menționăm următoarele servicii: „Scutierii Naturii”, „Ne jucăm și reciclăm”, „ECO începe cu tine”. Asemenea activități sunt oportune, întrucât pun un mare accent pe protejarea mediului, implicând participanții în acțiuni precum plantarea pomilor și păstrarea unui mediu curat. În acest context 20 de biblioteci au organizat 45 de activități cu implicarea a 502 de persoane.

ODD nr. 15 „Viața pe Pământ”

Bibliotecile susțin acest obiectiv prin furnizarea: înregistrărilor istorice cu privire la schimbarea de coastă și utilizarea terenurilor, cercetărilor și datelor necesare pentru a informa despre politicile privind schimbările climatice. Activitățile care reflectă acest obiectiv sunt: lecțiile informative: „Lumea păsărilor din Republica Moldova”, „Păsări rare ce viețuiesc pe Terra”, „Clubul amatorilor de flori”. Astfel de activități suscită un interes sporit în rândul copiilor, întrucât multe din acestea se desfășoară în aer liber, unde ei interacționează direct cu natura. De asemenea, bibliotecile dispun de o colecție destul de variată la această temă, ajutând copiii să cunoască mai bine flora și fauna din Republica Moldova, din localitate, dar și din lume. Astfel 12 biblioteci au organizat 31 de activități cu implicarea a circa 500 de persoane.

ODD nr. 16 „Pace, justiție și instituții puternice”

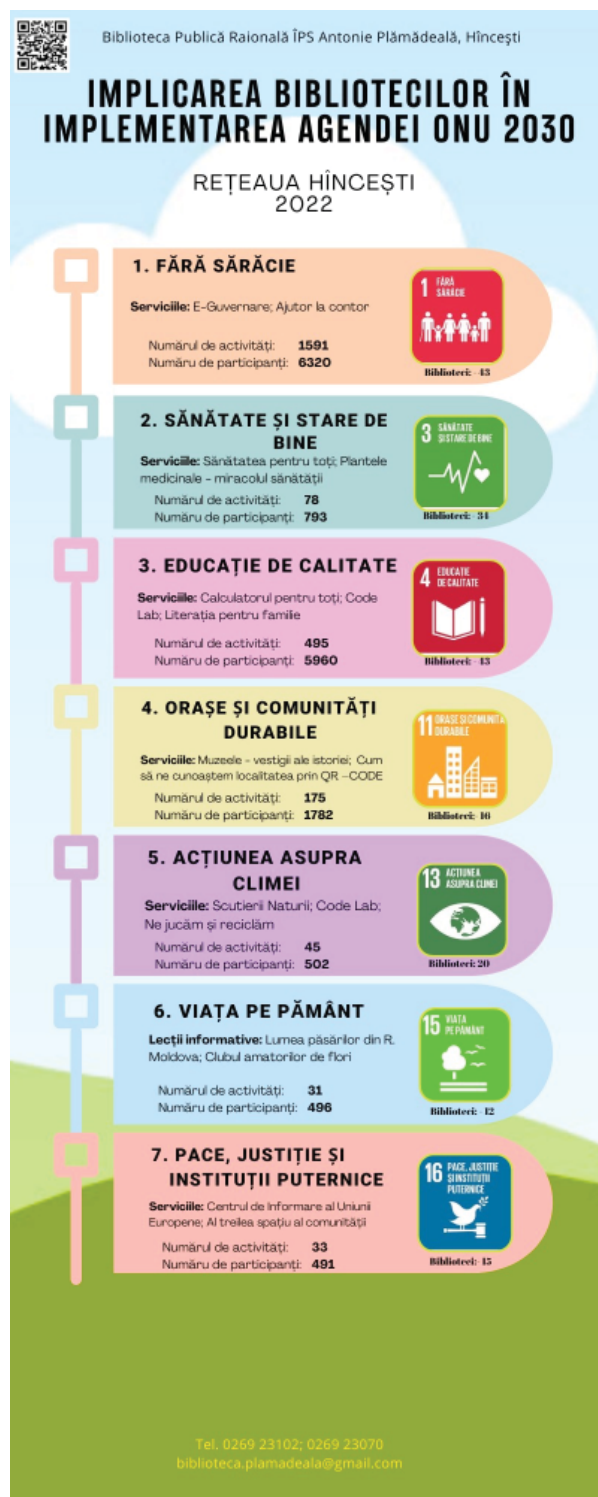
Bibliotecile susțin acest obiectiv prin: oferirea accesului publicului la informații despre administrațiile publice centrale și locale, societatea civilă și alte instituții, formarea abilităților necesare pentru a înțelege și a folosi aceste informații. Activitățile care reprezintă acest obiectiv sunt: eGuvernanre; Centrul de Informare al Uniunii Europene, „Al treilea spațiu al comunității”, „Cuibul democrației”, „Informarea Alegă-

torilor”. Serviciile răspund în mare parte necesităților și intereselor tinerilor și persoanelor adulte. În acest sens biblioteca devine un spațiu unde beneficiarii au acces la informații diverse din variate surse despre democrație, valori europene și soluții la problemele din comunitate. În cadrul acestui obiectiv, 16 biblioteci au răspuns necesităților beneficiarilor, organizând 33 de activități cu un număr de peste 490 de persoane.

Concluzii

Bibliotecile au un rol important în vederea implementării proiectelor guvernamentale din Republica Moldova, strategiilor de dezvoltare națională și internațională prin prestarea serviciilor. Este important de a îmbunătăți activitatea bibliotecilor atât în calitate de promotori ai serviciilor eGubernare, cât și de creatori de servicii electronice (acces la internet, comunicare electronică, referințe electronice, servicii interactive prin intermediul rețelelor sociale etc.).

Bibliotecile publice din raionul Hâncești sunt esențiale în comunitatea lor și joacă un rol important în atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă. Accesul la informații în biblioteci contribuie la eradicarea sărăciei, la dezvoltarea agriculturii, educației de calitate, sănătății, accesului publicului la TIC, la creșterea economică, la furnizarea de servicii universale, cultură și la toate celelalte obiective specifice. Prin furnizarea de activități, proiecte și servicii ce fac obiectul ODD-urilor în îndeplinirea obiectivelor referitoare la sănătate, educație, economie, cultură, etc., putem menționa că biblioteca își demonstrează rolul, locul și valoarea în comunitate. Astfel, bibliotecile pun umărul la aplicarea strategiilor și programelor naționale care vor aduce beneficii

Referințe bibliografice:

1. BIBLIOTECILE, dezvoltarea și Agenda ONU 2030 : Atelier de instruire, 29-30 martie 2018 [on-line]. [citată 23.03.2023]. Disponibil: http://libruniv.usarb.md/xXx/reviste/bibliouniv_rev/articole/2018-1/Agenda_ONU.pdf
2. OBIECTIVELE de Dezvoltare Durabilă. Agenda 2030 de Dezvoltare Durabilă. Anexă la scrisoarea nr. 07/13-682 din 02.08.2017 [on-line]. [citată 23.03.2023]. Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/obiectivele_de_dezvoltare_durabila.pdf
3. PRIORITĂȚILE bibliotecilor universitare în conformitate cu noul cadru legal, strategic și de re-

- gumentare . [citat 22.03.2023]. Disponibil: http://libruniv.usarb.md/xXx/reviste/bibliouniv_rev/articole/2017-2/prioritatile_bibliotecilor.pdf
4. RAPORT analitic anual al Bibliotecii Publice Raionale "Î.P.S. Antonie Plămădeală". Hâncești, 2022. 87 p. [citat 15.11.2023]. Disponibil: <http://moldis.bnrm.md/handle/123456789/1683>
5. ROLUL actorilor locali în implementarea Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030 : Ghid [on-line]. [citat 24.03.2023]. Disponibil: https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/ghid_rolul_actorilor_regionali_si_locali_in_implementarea_agendei_2030_si_odd_ro.pdf
6. SET de instrumente: Bibliotecile, Dezvoltarea și Agenda 2030 a ONU. IFLA [on-line]. [accesat 22.03.2023]. Disponibil: https://anbpr.org.ro/wp-content/uploads/2018/09/AgendaONUset-de-instrumente-IFLA_final.pdf
7. Bibliotecile Publice Teritoriale din Republica Moldova. Raionul Hâncești. [citat 15.11.2023]. Disponibil: <https://bibliotecipublicerm.wordpress.com/hancesti/>